

**BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÖZOKTATÁSI
INTÉZKEDÉSI TERVE**

2008

Tartalomjegyzék

Budapest Főváros Önkormányzat Közoktatási Intézkedési Terve	2
A. Helyzetelemzés	3
a) Óvodai ellátás.....	3
b) Általános iskolai nevelés-oktatás helyzete.....	4
c) Középfokú nevelés-oktatás helyzete.....	5
d) Gimnáziumi nevelés-oktatás helyzete.....	6
e) Szakközépfiskolai nevelés-oktatás helyzete.....	6
f) Szakiskolai nevelés-oktatás helyzete	8
g) Szakképzési területek értékelése.....	10
h) Gyógypedagógiai nevelés-oktatás helyzete	12
i) Speciális szakiskolai nevelés oktatás helyzete.....	13
j) Pedagógiai szakszolgálatok	14
k) Kollégiumi nevelőmunka értékelése.....	15
l) Nemzetiségi, kisebbségi nevelés-oktatás helyzete.....	16
m) Felnőttoktatás helyzete.....	16
n) A humán erőforrás helyzete	17
o) Beiskolázás, tanulói felvételek alakulása.....	17
p) Nyelvi projekt	18
q) A fővárosi intézményhálózat átalakítása	18
r) Volt egyházi ingatlanok visszaigénylése miatti átszervezések, összevonások.....	21
s) A kerületi önkormányzatoktól átvett intézmények:.....	22
t) További intézmények átszervezése.....	22
u) Átadott intézmények	23
v) Pénzügyi feltételek, az intézményhálózat fejlesztése	23
w) A Fővárosi Önkormányzat intézményhálózatának fejlesztési irányai, feladatai	23
x) Energiaracionalizálási program	24
y) Épület rehabilitációs program.....	24
z) Pályázattal megvalósuló fejlesztések:.....	24
aa) Közoktatási intézmények akadálymentesítése:.....	24
bb) Közoktatási intézmények korszerűsítése:	24
cc) Térségi Integrált Szakképző Központok.....	25
B. Intézkedések és feladatok intézménytípusonként	26
a) Óvodai feladatellátás.....	26
b) Általános iskolai ellátás	26
c) Gimnáziumi feladatellátás	26
d) Szakközépfiskolai feladatellátás	27
e) Szakiskolai feladatellátás	27
f) Szakképzési területek feladatai, fejlesztési irányok.....	28
g) Gyógypedagógiai terület fejlesztések	29
h) Kollégiumok	29
i) Nemzetiségi, kisebbségi oktatás	29
j) Pedagógiai-szakmai szolgáltatások, szakszolgálatok	29
k) Felnőttoktatás.....	30

Budapest Főváros Önkormányzat Közoktatási Intézkedési Terve

A helyi önkormányzatokról, a közoktatásról szóló törvények, továbbá a Főváros és a Kerületek közötti megállapodás értelmében a fővárosi önkormányzat köteles ellátni az alábbi feladatokat:

A fővárosi önkormányzat a Ktv. 86. § (3) és (5) bekezdése, 87. § (1) és (4) bekezdése valamint a 89. § a)- f) szerint az alábbi közoktatási feladatokat ellátásáról köteles gondoskodni:

- a) a kollégiumi és a nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiumi ellátásról,
- b) a középiskolai és a szakiskolai ellátásról,
- c) a nemzeti és etnikai kisebbség középiskolai és szakiskolai ellátásáról,
- d) a felnőttoktatásról (kivéve az alapfokú felnőttoktatást),
- e) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásról,
- f) a középiskolai és a szakiskolai felvételekkel összefüggő tájékoztató tevékenységről,
- g) az önkormányzati pedagógiai-szakmai szolgáltatásról (kivéve óvoda és általános iskola vonatkozásában),
- h) a gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben, rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatásról,
- i) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátásáról, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt (kivéve az enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai neveléséről-oktatásáról),
- j) a fejlesztő felkészítés teljesítéséhez szükséges feltételekről,
- k) gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás megszervezéséről, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenységről, továbbá a konduktív pedagógiai ellátásról,
- l) a fogyatékoság megállapításához szükséges országos szakértői és rehabilitációs tevékenység ellátásáról,
- m) a pedagógusok és más speciális végzettségű szakemberek fővárosi állandó helyettesítési rendszerének működtetéséről.

A közoktatási feladatok zavartalan biztosítása érdekében a fővárosi önkormányzat a főváros területén működő önkormányzatokkal együttműködési megállapodás megkötését kezdeményezte a közoktatással összefüggő szolgáltatások megszervezésére, így különösen:

- a) az óvodai jelentkezések és az általános iskolai beiratkozások egységes fővárosi időpontját a főjegyző tűzi ki,
- b) elkészíti a középfokú beiskolázást segítő kiadványt,
- c) gondoskodik a középiskolába, ill. szakiskolába fel nem vett tanulók átirányításának, elhelyezésének koordinációjáról,
- d) gondoskodik a kerületek kötelező gyógypedagógiai feladat-ellátásának pedagógiai-szakmai szolgáltatásáról.

A fővárosi önkormányzat kötelező feladatait nagyrészt saját intézményeinek működtetésével, kisebb részben más intézményfenntartókkal kötött együttműködési (közoktatási, közszolgáltatási) megállapodások keretében látja el.

A. Helyzetelemzés

2004-ben a Fővárosi Önkormányzat áttekintette saját intézményhálózatát és tervet dolgozott ki annak érdekében, hogy a kötelezően ellátandó feladataihoz hozzáigazítsa intézményhálózatát, hogy meghatározza az oktatási szolgáltatások felvállalható szintjét, hogy felkészüljön a várható demográfiai, gazdasági és jogszabályi változások kezelésére. Továbbá a Fővárosi Közgyűlés 1227–1229/2006. (VI. 29.) Főv. Kgy. számú határozataival elfogadott Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Stratégia az országos szakképzési reform-elképzelésekkel összhangban kijelölte a szükséges strukturális változtatások irányait is. A Fővárosi Önkormányzat Intézkedési Tervében és a Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Tervben meghatározott és megfogalmazott fejlesztési irányok igazodnak a társadalmi, gazdasági és jogi környezet változásaihoz.

Azok a változások, amelyek 2004 és 2007 között a Fővárosi Önkormányzat által működtetett közoktatási intézményrendszer érintették, beépültek a fenti két dokumentumba, és a fejlesztési elképzelések — a rendelkezésre álló források mértékéig — helyet kaptak a főváros 7 éves fejlesztési tervében is.

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában a 2004/2005. tanévben 181, a 2007/2008. tanévben 157 közoktatási intézmény működött az oktatási és a gyermek- és ifjúságvédelmi ágazatban.

Nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanulók, illetve gyermekek létszáma a vizsgált időszakban következőképpen alakult:

- 2004/2005. tanévben 61 954 fő tanuló és 461 fő gyermek
- 2007/2008. tanévben 62 780 fő tanuló és 358 fő gyermek

(A létszámnövekedés oka a 2006/2007. tanévben átvett 3 gimnázium, 2.039 tanulója.)

A bejárók száma a 2004/2005. tanévben 21 ezer fő volt, a 2007/2008. tanévben közel 22 ezer fő, az összes gyermek és tanuló 34%-a, az évek során az arányuk 1%-kal emelkedett.

A közoktatási intézményekben alkalmazott pedagógusok és a pedagógiai munkát segítők száma a vizsgált időszakban 9.385 főről 8.466 főre, 10%-kal csökkent.

A közoktatási intézmények helyzetét intézménytípusonként tekintjük át, az elemzések kiterjednek a statisztikai adatokra (adott tanévi tantárgyfelosztásokra és intézményi adatszolgáltatásokra), a struktúrára és a humán erőforrásokra.

a) Óvodai ellátás

Mivel az óvodai feladatellátás a kerületi önkormányzatok kötelező feladata, ezért a fővárosi fenntartású intézmények igen kis mértékben játszanak szerepet az ellátásban. A fővárosi ellátási kötelezettsége az integráltan nem nevelhető sajátos nevelési igényű (továbbiakban: SNI) gyermekek óvodai ellátására vonatkozik, melyet többségében nem önálló intézményi formában valósítanak meg. A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában az oktatási és a gyermek és ifjúságvédelmi ágazat felügyeletében az óvodai egységek 2%-a működött és működik jelenleg is, a változás nagymértékű volt az elmúlt években.

2004-ben a 16 óvodában 461 fő,

2005-ban a 15 óvodában 445 fő,

2006-ban a 15 óvodában 412 fő,

2007-ben a 12 óvodában 358 fő a gyermekek létszáma.

Az óvodai ellátás adatait vizsgálva megállapítható, hogy a fővárosi fenntartású óvodákban a gyermekek száma folyamatosan csökken.

A Fővárosi Önkormányzat fontos feladatot lát el az óvodapedagógusok képzésében és továbbfejlesztésében a Fővárosi Gyakorló Óvoda, továbbá a nemzetiségi (szerb, horvát, szlovák) és a sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó óvodai egységek működtetésével.

Az óvodai feladatellátást igénybe vevő gyermekek létszáma/óvodai egységek száma:

Oktatási ágazat	Ellátott feladat	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
		óvodai egységek száma	nemzetiségi	3	3
	SNI	8	7	7	7
	Gyakorló	1	1	1	1
	Mindösszesen	12	11	11	11
óvodások létszáma	nemzetiségi	85	95	89	86
	SNI	165	136	117	139
	Gyakorló	81	84	89	92
	Mindösszesen	331	315	295	317
Gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat	ellátott feladat	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
		óvodai egységek száma	SNI + nem SNI	4	4
		0	0	0	0
	Mindösszesen	4	4	4	1
óvodások létszáma	nem SNI	121	113	101	24
	SNI	9	17	16	17
	Mindösszesen	130	130	117	41

b) Általános iskolai nevelés-oktatás helyzete

Az általános iskolai ellátásról való gondoskodás a kerületi önkormányzatok kötelező feladata, a Főváros ellátási kötelezettsége az integráltan nem nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek általános iskolai ellátására vonatkozik. A vizsgált időszakban (2004/2005–2007/2008. tanév) a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában az általános iskolák száma 29-ről 28-ra csökkent. E tanévben az oktatási ágazat felügyeletéhez 21, a gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat felügyeletéhez pedig 7 általános iskola egység tartozik.

Tanulólétszám alakulása az oktatási ágazathoz tartozó általános iskolai egységekben a következő:

2004/2005. tanévben 2.721 fő,

2005/2006. tanévben 2.609 fő

2006/2007. tanévben 2.480 fő,

2007/2008. tanévben 2.470 fő.

A gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat általános iskolai feladatot ellátó intézményeiben pedig a

2004/2005. tanévben 374 fő,

2005/2006. tanévben 459 fő,

2006/2007. tanévben 485 fő,

2007/2008. tanévben 484 fő.

Az általános iskolai feladatellátást igénybe vevő tanulók száma/iskolai egységek száma

Oktatási ágazat	ellátott feladat	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
		iskolai egységek száma	nemzetiségi	3	3
	Szegregált (SNI)	15	15	15	15
	egyéb (Fazekas, Kodály, Nagy László)	3	3	3	3
	mindösszesen	21	21	21	21
általános iskolások létszáma	nemzetiségi	249	264	240	241
	Szegregált (SNI)	1460	1385	1314	1313
	egyéb	1012	960	926	916
	Mindösszesen	2721	2609	2480	2470
Gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat	ellátott feladat	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
		iskolai egységek száma	Integrált oktatás	7	7
	Szegregált oktatás	1	1	1	1
	mindösszesen	8	8	8	7
általános iskolások létszáma	nem SNI	260	229	200	255
	SNI	219	226	285	229
	Mindösszesen	479	455	485	484

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy az oktatási ágazat általános iskolai feladatot ellátó intézményeiben a tanulók létszáma enyhe mértékben folyamatosan csökken, a gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat ugyanezen feladatot ellátó intézményei esetében pedig az elmúlt két évben emelkedés tapasztalható.

c) Középfokú nevelés-oktatás helyzete

A Fővárosi Önkormányzat kötelező oktatás-szervezési feladata a középiskolai (gimnázium és szakközépiskola) és szakiskolai ellátás biztosítása. Budapesten jelenleg 84, a Fővárosi Önkormányzat által fenntartott középfokú oktatási-nevelési intézmény működik. A gimnáziumi felkészítés kimagasló színvonala mellett hangsúlyos szerep jut a szakképző iskoláknak is.

Tanulólétszám alakulása a Fővárosi Önkormányzat középfokú intézményeiben

(2004/2005–2007/2008. tanév, nappali munkarend szerint)

Intézmény típusa	2004/2005. tanév	2005/2006. tanév	2006/2007. tanév	2007/2008. tanév
Gimnázium	9 430	9 115	11 303	11 007
5-8. évfolyam	464	454	724	686
9-12/13. évfolyam	8 966	8 661	10 579	10 321
Szakközépiskola	40 781	40 812	41 164	39 721
Általános műveltséget megalapozó szakasz: 9-12/13. évf.	30 790	31 259	31 606	31 233
Szakképzési szakasz: OKJ-s szakképesítések szintje 51-55	9 991	9 553	9 558	8 488
Szakiskola és speciális szakiskola	8 543	9 040	8 913	9 098

Ebből szakiskola	7629	8131	7993	8277
Általános műveltséget megalapozó szakasz: 9-10. évf.	3 790	4 263	4 222	3 976
Ebből szakiskola	3427	3861	3810	3571
Szakképzési szakasz: OKJ-s szakképesítések szintje 21-34	4 753	4777	4691	5122
Ebből szakiskola	4202	4270	4183	4706
Mindösszesen	58 754	58 967	61 380	59 826

d) Gimnáziumi nevelés-oktatás helyzete

A Fővárosi Önkormányzat tiszta profilú gimnáziumok fenntartásával, valamint szakközépiskolák egy részében úgynevezett „és” gimnáziumi osztályok szervezésével teljesíti ezen ellátási kötelezettségét. Ezekben, az intézményekben 2004/2005. tanévben 9.430 fő volt a gimnáziumi tanulók száma, mely a 2005/2006. tanévre 9.115 főre csökkent. A 2006/2007. tanévben a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő gimnáziumokban 11.303 fő , a 2007/2008. tanévben 11.007 fő tanul. A vizsgált időszakban összesen hat gimnázium került a Fővárosi Önkormányzat fenntartásába, és ez a folyamat egyúttal a hálózat gimnáziumi férőhelyeinek növekedését is eredményezte, e nélkül folyamatos csökkenés lenne tapasztalható. Az „és” gimnáziumokban ugyanakkor jelentős a tanulók számának a csökkenése (a 2005/06. tanévben 20 intézményben 3.900 fő, a 2007/08. tanévben pedig 17 intézményben 3.100 fő).

A 6 és 8 évfolyamos gimnáziumok beiskolázási csoportjai a 2004. évi fejlesztési és intézkedési tervvel összhangban folyamatosan csökkennek, a 2007/2008. tanévre 5 intézmény, 10 új osztályt indíthatott, a 2008/2009. tanévre pedig már csak 3 intézmény 4 új osztály indítására kapott engedélyt.

Gimnáziumi feladatot ellátó intézmények és csoportok száma:

Tanév	intézmény	Csoport
2005/2006	34	387
2006/2007	38	453
2007/2008	35	431

A fenti indokok és a 127/2005. (VI. 1.) OB számú határozat értelmében a létszámok változása nem követte a csoportok számának változását. Ennek megfelelően kevesebb, de magasabb létszámú csoportot indítottak az intézmények.

A bejáró tanulók száma a nappali munkarendben az idei tanévben 2.760 fő, ez a tanulók 25%-a, az elmúlt években enyhén emelkedett.

e) Szakközépiskolai nevelés-oktatás helyzete

A **szakközépiskolai feladatellátást** igénybe vevő tanulók száma a fenti adatok szerint a vizsgált időszakban az általános műveltséget megalapozó szakaszban 1,5%-kal (30 790 főről 31 233 főre) növekedett, azaz tovább növekedett az érettségire felkészítő szakközépiskolák népszerűsége. Ugyanakkor a szakképzésben résztvevő tanulók száma a szakközépiskolában 15%-kal (9 991 főről 8 488 főre) csökkent.

A feladatot ellátó intézmények és csoportok számának változását az alábbi táblázat mutatja. Megállapítható, hogy a 2007 tavaszán végrehajtott intézményi összevonások következtében a Fővárosi Önkormányzat által működtetett fenti feladatot ellátó intézmények száma a 2007/2008-as tanévre jelentősen csökkent (87-ről 70-re).

Szakközépiskolai feladatot ellátó intézmények és csoportok száma

tanév	intézmény	csoport
2005/2006	87	1781
2006/2007	88	1780
2007/2008	70	1635

Szakközépiskoláinkban a 9. évfolyamra a 21 szakmacsoportból 20 szakmacsoportban történik beiskolázás. Ezek közül nagy az érdeklődés az informatika, közgazdaság, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, művészet, vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport, míg mérsékeltebb az érdeklődés a többi szakmacsoport iránt.

A bejáró tanulók száma a nappali munkarendben az idei tanévben 11.700 fő, ez a tanulók 37%-a, az elmúlt években 2%-kal emelkedett.

A fenti két intézménytípus specialitására, a két tanítási nyelvű képzésre és a 2004/2005. tanévtől bevezetésre került nyelvi előkészítő évfolyamokra vonatkozó részletes adatokat és megállapításokat az alábbiakban mutatjuk be.

A fejlesztési és intézkedési tervben megjelölt prioritásokkal összhangban bővült a **két tanítási nyelvű** szakképző *iskolák* köre, elfogadásra kerültek azok a pedagógiai programok, amelyek reális feltételrendszerre alapozottan, az idegen nyelvtudást és a szaktudást sajátosan ötvöző kéttannyelvű szakképzés bevezetésére irányultak. A 2007/2008. tanévben 18 fővárosi fenntartású középiskolában, összesen 23 osztályban indult a 9. évfolyamon (magyar-angol, magyar-német, magyar-spanyol nyelvű) két tanítási nyelvű képzés. A fővárosi önkormányzat ezeket az intézményeket többletórakkal támogatja (9. évfolyamon plusz 36 órával, a 10–13. évfolyamokon plusz 10-10 órával). Ezzel lehetőséget teremt arra, hogy a két tanítási nyelvű képzésbe bekapcsolódó intézményekben az idegen nyelven oktatott tantárgyakat kiscsoportos formában (10–12 fő) oktassák. A vizsgált időszak adatai szerint a két tanítási nyelvű képzésbe bekapcsolódó tanulók létszáma jelentősen nem változott, ennek oka a nyelvi előkészítő oktatás és a nem homogén két tanítási nyelvű beiskolázás megjelenése.

Két tanítási nyelvű képzés	Gimnázium (9. évfolyam)			Szakközépiskola (9. évfolyam)			Mindösszesen		
	iskola	csoport	létszám	iskola	csoport	létszám	Iskola	csoport	létszám
2004/2005.	4	10	261	14	14	422	18	24	683
2005/2006.	4	7	242	14	18	534	18	27	776
2006/2007.	4	7	245	15	18	565	19	25	810
2007/2008.	4	7	243	14	17	545	18	23	788

A közoktatásról szóló többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény 2003. évi módosítása lehetővé teszi a 2004/2005. tanévtől a gimnáziumok és szakközépiskolák számára — fenntartói jóváhagyással — a 9. évfolyamon iskolánként egy, ezt követően tanévenként további egy-egy **nyelvi előkészítő** osztály indítását.

A 2004/2005. tanévben 83 fővárosi fenntartású középiskola kapott engedélyt nyelvi előkészítő osztály indítására. Ebből 9 intézmény nem tudott ezen osztályba beiskoláznia.

A 2005/2006-os tanévben kilencedik évfolyamon 72 intézményben 85 nyelvi előkészítő osztály.

A 2006/2007. tanévben már 82 fővárosi fenntartású középiskolában 98 nyelvi előkészítő osztály.

A 2007/2008-as tanévben pedig 96 csoport indult.

Az alábbi táblázat szerint a nyelvi előkészítő osztályok indításának lehetőségével a fővárosi iskolák kezdetben óvatosan bántak, később azonban, amikor a nyelvi előkészítő csoportok hasznossága egyértelmű lett, az osztályok — és a képzésben részt vevő diákok — száma jelentősen emelkedni kezdett, a 2004/2005. tanévben mintegy 2.140 diák tanulhatott ebben az új képzési formában, a 2006/2007-os tanévben már 3.011 fő, a 2007/2008-as tanévben pedig 2.980 fő kezdte meg tanulmányait.

Nyelvi előkészítő képzés	Gimnázium, „és” Gimnázium (9. évfolyam)		Szakközépiskola (9. évfolyam)		Mindösszesen	
	csoport	létszám	csoport	létszám	csoport	létszám
2004/2005.	20	570	54	1570	74	2140
2005/2006.	23	712	65	1949	85	2705
2006/2007.	22	648	76	2363	98	3011
2007/2008.	19	585	77	2395	96	2980

A nyelvi előkészítő képzés (NYEK) lehetővé tette, hogy a középiskolába lépő tanulók egy éven át olyan felkészítő képzésben részesüljenek, amelyben az órák 40 százalékában nyelvtanulással, 25 százalékában informatikai ismeretek megszerzésével foglalkoznak, miközben anyanyelvi kommunikációs képességeiket fejlesztik. A köznyelvben csak „nulladik osztálynak” nevezett évfolyamok bevezetése jelentős haszonnal járt. Egyrészt a tanulók sokkal érettebben kerülnek kapcsolatba olyan tananyagrészekkel, amelyek elsajátításához fejlettebb elemzőkészségre van szükség, másrészt a tanulók előtt nyitva állnak a megszerzett nyelvi és informatikai ismeretek segítségével másfajta tanulási és információszerzési utak is.

f) Szakiskolai nevelés-oktatás helyzete

A **szakiskola**, mint iskolatípus jellemzően kilencedik-tizedik évfolyammal és az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges, az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyammal működik. A szakiskolai 9–10. évfolyamon az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás folyik, továbbá elméleti és gyakorlati ismeretek átadását szolgáló pályaorientáció, szakmai előkészítő ismeretek és szakmai alapozó oktatás is folyhat. A 2006/2007. tanévtől a 14/2006. (IV. 3.) OM rendelet értelmében a szakiskolai kilencedik évfolyamon a pályaorientáció gyakorlati oktatás keretében teljesíthető. A szakiskolák ezen irányú igényeiket a tanévi tantárgyfelosztásban már megjeleníthették.

A *tanulólétszám* alakulása a szakiskolai képzésben a vizsgált időszakban országosan és budapesti szinten továbbra is csökkenést mutat. Ezzel szemben a Fővárosi Önkormányzat intézményeiben a szakiskolai feladatellátást igénybe vevő tanulók száma (szakképző évfolyamokkal együtt) a vizsgált időszakban enyhe ütemben emelkedett (7.629 főről 8.277 főre). A statisztikai adatokat tovább elemezve megállapítható, hogy az általános műveltséget megalapozó szakaszban (9–10. osztály) a tanulólétszám 3.427 főről 3.571 főre változott, a szakképzési szakaszban, pedig jelentősen növekedett a tanulólétszám (4.202 főről 4.706 főre). Ennek fő indoka, hogy egyes szakmák képzési ideje két évről három évre nőtt. Az alábbi táblázat szerint a feladat-ellátási helyek száma az intézmény-racionalizálás következtében 44-ről 39-re módosult. A csoportok száma a 159/2007. (IV. 18.) OIB számú határozatnak megfelelően alakult.

Szakiskolai feladatot ellátó intézmények és csoportok száma

tanév	intézmény	csoport
2005/2006	44	405
2006/2007	42	367
2007/2008	39	350

A bejáró tanulók száma a nappali munkarendben az idei tanévben 1400 fő, ez a tanulók 38%-a, az elmúlt években 3%-kal emelkedett.

A szakiskolák fejlesztésére vonatkozó átfogó, komplex **Szakiskolai Fejlesztési Programba (SZFP I.)** 2003 és 2006 között 11 szakiskolai feladatot ellátó fővárosi fenntartású iskola kapcsolódott be. A program célkitűzései pl. a lemorzsolódás csökkentése, az idegen nyelvi és az informatikai kompetenciák növelése, a korszerű oktatás tárgyi és módszertani feltételeinek javítása, a szakmai képzés bővítése összhangban vannak a Budapest Főváros Közoktatás-fejlesztési Tervében megfogalmazott fejlesztési irányelvekkel, feladatokkal.

2006 júniusában zárult SZFP I. eredményeire alapozva, annak tapasztalatait felhasználva az Oktatási Minisztérium elindította a **Szakiskolai Fejlesztési Program II.-t (SZFP II.)**. A program folytatása mellett szól, hogy a szakiskolák népszerűségének csökkenésével, a piac felvevőképességéhez képest alacsony szakmunkás-létszámmal, valamint a lemorzsolódással kapcsolatos gondok még mindig jelen vannak. E programba bevont iskolák köre további öt szakiskolai feladatot ellátó fővárosi fenntartású intézménnyel bővült. Az SZFP II. célkitűzései azonosak a 2003-ban indult programmal. A programban részt vevő fővárosi fenntartású intézmények tapasztalatai, eredményei hozzájárulhatnak a fővárosi szakiskolai képzés megújításához.

Az SZFP I. „Hátrányos helyzetűek reintegrációs” komponensének keretében 2005/2006. tanévben kidolgozásra és bevezetésre került két fővárosi fenntartású intézményben a **felzárkóztató oktatás szakképzést előkészítő évfolyam programja**. A szakképzést előkészítő évfolyamon olyan ismeretek elsajátítására van lehetőség, amelyek a szakképzés megkezdéséhez szükségesek, valamint szorosan kapcsolódnak a szakmai és a gyakorlati ismeretekhez. Ennek megfelelően megvan a lehetősége annak, hogy a szakképzési évfolyamon folytatott tanulmányokba beszámítsák a már megtanult ismereteket.

A Közokt. tv. 27.§ (8) d) *„Ha a tanuló az e bekezdésben meghatározottak szerint nem szerezhethet vagy nem kíván alapfokú iskolai végzettséget szerezni, a felzárkóztató oktatásban egy évig (tíz hónapig) tartó szakképzést előkészítő évfolyam keretében a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemeket (kompetenciát) szerzi meg, és a szakképzési évfolyamon a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott elméleti és gyakorlati tudáselemek (kompetencia) meglétéhez kötött szakképesítés megszerzésére készülhet fel.”*

Fentiek figyelembevételével a 2006/2007. tanévben már három fővárosi fenntartású szakiskolában — összesen négy osztály — indult a felzárkóztató oktatás keretében szakképzést előkészítő évfolyam. A 2007/2008. tanévtől, pedig további 15 intézmény rendelkezik indítási engedéllyel erre az új képzési formára, ebből 7 intézményben 137 tanuló kezdte meg tanulmányait.

A tankötelezettség és a tanuláshoz való alkotmányos jog fővárosi szintű érvényesítése érdekében az Oktatási Bizottság 314/1999 (XI. 17.) OB sz. határozatával kijelölte **kötelező felvételt biztosító iskolaként** a fővárosi tanköteles tanulók számára következő intézményeket: a Szabómester Szakképző Iskolát, a Déri Miksa Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Diákotthont és a Klauzál Gábor Műszeripari Szki. és Szakiskolát. A Fővárosi Önkormányzat intézményhálózatát figyelembe véve, tekintettel a szakmai képzési lehetőségekre, az előző évek beiskolázási adataira és a földrajzi elhelyezkedésre az Oktatási Bizottság további két intézményt (Simmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium, Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola) jelölt ki e feladatra,

a 127/2005. (VI. 1.) OB számú határozatával. A jogutóddal megszűnő intézmények esetében a feladatot részben a jogutód látja el.

A fenti feladatot a hatályos alapító okiratok szerint a 2007/2008. tanévtől a következő intézmények látják el:

1. Szabómester Szakképző Iskola (1089 Budapest, Elnök u. 3.)
2. Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola (1194 Budapest, Csengő u. 1.)
3. Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium (1097 Budapest, Timót u. 3.)
4. Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola (1023 Budapest, Lajos u. 1.)

Ezen iskolák kiemelt szerepet játszanak a hátrányos helyzetű tanulók nevelésében, képzésben. Szükséges náluk olyan tananyagok, pedagógia módszerek fejlesztése, melyek modell értékűek lehetnek a többi szakiskola számára is.

g) Szakképzési területek értékelése

A munkaerő-piaci elvárásokat, a foglalkoztatás elősegítését a szakképzés döntően két formában biztosítja: az iskolai rendszerű szakképzéssel, amely a közoktatás része és az iskolarendszeren kívüli szakképzéssel, melynek változatos formái léteznek és nem része a közoktatásnak. A Fővárosi Önkormányzat egyik sajátos feladata az iskolai rendszerű szakképzés ellátásának biztosítása, e tekintetben olyan alaptervekenyiséget ellátó intézménytípusok működtetése — szakközépiskola és szakiskola —, amelyek a fiatalok szakképesítés megszerzése iránti igényeit elégíti ki.

A Fővárosi Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények közül az utóbbi évtizedben a **szakképzést** szolgáló intézményhálózatban volt a legnagyobb mértékű az átalakítás. A szakképző iskolák átalakításának okai között a szakképzési irányok munkaerő-piaci igényeinek gyors átalakulása, a kedvezőtlen demográfiai viszonyok, az általános képzési idő meghosszabbodása, a felsőoktatás expanziója, a szakképzés társadalmi megítélése és a kapacitás-kihasználtság problémája a legjellemzőbbek. Továbbá a középfokú képzésben részt vevők szociális struktúrája is átrendeződött, bár a hátrányos helyzetű fiatalok többsége ma is szakiskolába kerül. Az okok együttes hatásaként a vizsgált időszakban is szükségessé vált egyes szakmacsoportokban a gazdasági szempontok, a munkaerő-piaci előrejelzések alapján a meglévő képzési férőhely kapacitások szűkítése, illetve az azonos szakmák oktatásában képzőközpontok kijelölése. Eddig 25 fővárosi fenntartású szakképző intézményt érintő szakmakoncentráció valósult meg, és több szakközépiskola bővítése, rekonstrukciója szerepel a tervekben. Tehát egyidejűleg folytatódik a fővárosi fenntartású szakképzést folytató intézmények korszerűsítése, fejlesztése és racionalizálása is.

Fentiek figyelembevételével a Fővárosi Önkormányzat 2004-ben két szakképző központ létrehozásával kijelölte azt az utat, amelyen megkezdődött a fővárosi szakképzés megújítása, a túlságosan szétagolt intézményrendszer koncentrációja, a képzési és beiskolázási létszámok racionalizálása. E központok alapvető célja és rendeltetése az, hogy önmagában is a szakmai képzés és az élethosszig tartó tanulás oktatási-módszertani központjai legyenek.

2005-ben a Fővárosi Önkormányzat két **Térségi Integrált Szakképzési Központ** Kht-t hozott létre: az Észak-Pesti Térségi Integrált Szakképzési Központot (ÉPTISZK), és a Belvárosi Térségi Integrált Szakképzési Központot (BETISZK). A két fővárosi TISZK létrehozásához Budapest Főváros Önkormányzata összesen 1,878.875 milliárd forintot pályázott meg, és 854,3 millió forint saját forrást biztosított.

A 2005/2006. évben az előkészítések, a terveztetések, a közbeszerzési eljárások lebonyolítása, a 2007/2008. évben a kivitelezés, a gépek, berendezések beszerzése történt meg. A 2008/2009. tanévtől a fenti két központ szakmai vizsgára készíti fel a tanulókat.

A Fővárosi Közgyűlés 2351/2004.(XII. 16.) Főv. Kgy. számú határozatával elfogadta a **hátrányos helyzetű fiatalok képzését szolgáló szakképző központ** létrehozásának koncepcióját.

E koncepció keretében a szakképző központ biztosítja a Köznevelési törvény 27. § (8) bekezdése alapján végzett felzárkóztató oktatást, a sajátos nevelési igényű tanulók (enyhe értelmi fogyatékos, tanulási és magatartási problémával küzdők) integrált szakképzését, az állami nevelt, valamint más okból hátrányos helyzetű tanulók nevelését, képzését, a lemorzsolódott, iskolát elhagyó tankötelezettek rekrutációját és az oktatásba, képzésbe való visszavezetését. A központ az egyéni tanítási utak biztosításával lehetőséget ad fiatal felnőttek oktatási elmaradásainak pótlására, illetve a szakmatanulás megkezdésére.

A Fővárosi Önkormányzat e feladat megvalósítását az Oktatási Minisztérium által biztosított 250 millió Ft összegű támogatásból és mintegy 100 millió Ft saját forrásból valósítja meg

A fenntartó a vizsgált időszakban (2004/2005–2007/2008. tanév) több alkalommal áttekintette intézmény-hálózatát és vizsgálta a tanulólétszám alakulását különös tekintettel a szakképzési szakaszra, továbbá a férőhely-kapacitás kihasználtságára.

A tanulói létszámok a szakközépiskola és a szakiskola szakképző szakaszán a 2004/2005. tanévben 14.193 fő, a 2007/2008. tanévben pedig 13.194 fő, a csökkenés majdnem pontosan 1.000 fő. A bejáró tanulók száma a nappali munkarendben az idei tanévben 5.300 fő, ez a tanulók 39%-a, az elmúlt években 3%-kal emelkedett.

Az intézményhálózatra jellemző problémákat részletesen bemutatta és elemezte a *Fővárosi Közgyűlés 1227–1229/2006. (VI. 29.) Főv. Kgy. számú* határozataival elfogadott Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Stratégia. A Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Terv az országos szakképzési reform elképzelésekkel összhangban jelölte ki a szükséges strukturális változtatások irányait.

2007 nyarán a köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: Kt.), a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (továbbiakban: Szt.) és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (továbbiakban: Szht.) módosításai meghatározták azokat a jogszabályi kereteket, melyek a szakképzés szerkezeti alternatíváit és azok megvalósítását támogató finanszírozási struktúráját is leírják.

A fenti szabályozás alapján a Fővárosi Közgyűlés 2007. november 29-i ülésén 10 új térségi integrált szakképző központ (TISZK) létrehozásáról és az NFT I. keretében kialakított két TISZK átalakításának szándékáról döntött. A TISZK-ek célja a szakképzés jelenleginél hatékonyabb formában történő megszervezése.

A jogszabályi lehetőségek alapján a Fővárosi Önkormányzat az alábbi formának megfelelően hozta létre a TISZK-eket:

A TISZK a köznevelési törvény 67. §-ának (5) bekezdése szerint működő szakképző iskolák együttműködése. A törvénymódosítás (Szt. 2. § (5) bek., Kt. 67. § (5) bek.) lehetőséget biztosít arra, hogy a szakiskola és szakközépiskola oly módon is megszervezhető legyen, hogy nem rendelkezik saját szakképzési évfolyammal. Ez esetben a fenntartónak kell meghatároznia, hogy melyik az a szakiskola, illetve szakközépiskola, mely a szakképzési évfolyam nélkül működő iskolából fogadja a diákokat. Az ily módon szervezett közös szakképzési feladatellátás révén egyrészt a csoport-feltöltöttségi mutatók javíthatók, másrészt a fejlesztési források koncentrálhatók. Ez a modell

összhangban van a Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Tervben megfogalmazott elképzeléseinkkel, s az ország legnagyobb intézményhálózata révén az önálló fenntartói szerepvállalást is biztosítja.

A szakmai alapozó és az azt követő szakmai képzés jellege alapján rendszerezve alakítottuk ki azokat az intézménycsoportokat, melyek egy lehetséges térségi integrált szakképző központot határoznak meg. A modellben a TISZK iskoláinak nagyobb része általános képzési feladatokat lát el („küldő iskola”), melynek része a szakmacsoportos alapozás is. A szakmacsoportos alapozáshoz kapcsolódó gyakorlati képzés igényeit kielégítő labor, illetve tanműhely az új struktúrában is biztosított. A szakmai képzés (szakközépiskolában alapvetően érettségi utáni szakmai képzés, illetve szakiskolában 10. évfolyamot követő szakmai képzés) ellátása TISZK-enként egy-két iskolában, koncentráltan jelenik meg („fogadó iskola”). Értelmszerűen ezen intézményekben az általános képzési feladat mértéke csökken, ha az oktató szakmacsoportokban a szakmai képzés iránti igény mértéke úgy kívánja, középtávon akár meg is szűnhet. A TISZK-en belüli küldő iskolák diákjainak szakképzését a fogadó iskola látja el, így a tanulók a szakképzési évfolyamokon felvételi nélkül folytathatják tanulmányaikat.

Budapest Főváros Önkormányzata a 1837/2007. (XI. 29.) Főv. Kgy. számú határozatával úgy döntött, hogy „a Fővárosi Önkormányzat csatlakozik a regionális képzési hálózathoz”.

Az új fővárosi szakképzési struktúra megvalósítja a szakképzés profilkoncentrációját. Az átalakulással párhuzamosan elindult a modul rendszerű képzés bevezetése és kiterjesztése, széles szakmacsoportos alapozás biztosításával. Ez hozzájárul az intézményi átjárhatóság és az egységes beszámíthatóság kialakulásához.

A következő évek feladatai közé tartozik a gyakorlati képzéshez szükséges eszköz-ellátottság javítása, szükség esetén koncentrációja. Ennek megvalósításához a szakképzés fejlesztésének hazai és uniós forrásait is igénybe kívánjuk venni. Fontos, hogy a fejlesztési források felhasználása egységes koncepció mentén történjen. A dinamikusan fejlődő gazdaságnak megfelelő minőségi munkaerő biztosítása, és a hátrányos helyzetűek esélyteremtése érdekében szükségesnek tartjuk hátránykompenzációs rendszer kialakítását, illetve a tanulószereződések számának növelését.

h) Gyógypedagógiai nevelés-oktatás helyzete

Gyógypedagógiai intézmények száma férőhelye a fővárosban:

Fogyatékoság	Intézmény száma	Beiskolázási körzet	Tevékenységi kör	Ellátható létszám
Látássérült (vakok)	1 (országosan)	országos	Óvoda, általános iskola, speciális szakiskola, módszertani közp., diákotthon, gyermekotthon	40 fő, 150 fő, 90 fő, szükség szerint 160 fő, 20 fő
Gyengénlátók	2 (országosan) 1 (ért.fogy országosan)	regionális, ért.fogy: országos	általános iskola, módszertani közp., diákotthon	144 szükség szerint 100
Mozgássérültek	1 (országosan) 1 (halmozottan sérült tagozat)	országos, főváros	általános iskola, módszertani közp., diákotthon általános iskola	135 szükség szerint 91 60
Hallássérültek (süketek)	6 (országosan)	regionális	Óvoda, általános iskola, speciális szakiskola módszertani int, diákotthon	24 131 szükség szerint 68

Hallássérültek (nagyothallók)	1 (országosan)	országos	Óvoda, általános iskola, speciális szakiskola módszertani int, diákotthon, gyermekotthon	48 410 szükség szerint 210 20
Beszéd fogyatékos	2	főváros	Általános iskola, ambuláns fejlesztés, módszertani közp.	108 szükség szerint szükség szerint
Súlyos tanulási és magatartás zavar	1 tagozat	főváros	Általános iskola, felmenő rendszerben	14 (két csoport) a létszám felmenő rendszerben nő a szabad kapacitás terhére
Enyhe értelmi fogyatékos ált iskolája, speciális szakiskola	7	főváros	Óvoda, általános iskola, speciális szakiskola, módszertani központ., diákotthon, gyermekotthon	55 762 700 szükség szerint 60 313
Középsúlyos ért fogy ált isk., készségfejlesztő speciális szakiskola	3	főváros	Óvoda, általános iskola, speciális szakiskola, módszertani közp. Diákotthon, gyermekotthon	64 455 132 szükség szerint 128 108
Fejlesztő isk.	-	-	-	-

Óvodákban a sajátos nevelési igényű gyermek létszáma a vizsgált időszakban jelentősen csökkent, az általános iskolákban a csökkenés enyhébb mértékű. (lásd fenti táblázat)

A középiskolákban és a kollégiumokban az elmúlt években jelentősen emelkedett a sajátos nevelési igényű tanulók létszáma. Az intézményi adatszolgáltatások alapján ebben a tanévben meghaladja az 1.500 főt. Felméréseink alapján lemorzsolódásuk minimális.

i) *Speciális szakiskolai nevelés oktatás helyzete*

A férőhelyek a készségfejlesztő és a speciális szakiskolában az igények szerint alakulnak.

Speciális szakiskolai feladatot ellátó intézmények és csoportok száma

tanév	intézmény	csoport
2005/2006	10	89
2006/2007	10	95
2007/2008	10	80

A szegregált intézményekben a csoportok száma az elmúlt években csökkenést mutat, a tanulói létszámok általános képzési szakaszban nem változtak jelentősen – 400 fő körüli –, a szakképzési szakaszban viszont nagyobb mértékű a csökkenés, mintegy 25%.

A törvény 2010-re írja elő a **fejlesztő iskola** létrehozását, egyre több szülő kéri súlyos fogyatékos gyermeke számára az iskola biztosítását. Fel kell mérni az ellátásra jogosultak számát és a szükséges feltételeket. Ellátásukat az értelmi fogyatékos gyermekek intézményeinek iskolájában 1-1 csoport

létrehozásával biztosítani lehet a szabad kapacitás terhére. A feltételek kialakítása után, már 2010 előtt célszerű biztosítani számukra az intézményes fejlesztést.

Önkormányzati fenntartású intézményben kevés a férőhely a súlyos tanulási és magatartási problémával küzdő gyermekek számára. Oktatásukat, nevelésüket alapítványi intézményekben oldjuk meg közszolgáltatási szerződéssel.

A fővárosban a fogyatékoság szinte minden típusára létesült megfelelő önkormányzati fenntartású intézmény, kivéve az autista és az integráltan nem oktatható, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, tanulók körét. Fejlesztésük érdekében a Fővárosi Önkormányzat a feladat ellátását vállaló **nonprofit szervezetekkel köt közszolgáltatási szerződést.**

év	nonprofit szervezetek száma	tanulók száma
2005	26	1118
2006	26	1214
2007	23	1080

A 2007/2008-as tanévben anyagi gondok miatt csökkent az ellátást vállaló alapítványi iskolák száma, ami első sorban az autista gyermekek, tanulók elhelyezésében jelent gondot.

j) Pedagógiai szakszolgálatok

A Fővárosi Önkormányzat gondoskodik a súlyos beszéd fogyatékos gyermekek és tanulók **logopédiai fejlesztéséről** a Fővárosi Beszédjavító Intézet és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben. A fejlesztést a logopédusok mellett konduktor és pszichológus segíti. Az intézmény biztosítja az integráltan nevelkedő beszéd fogyatékos gyermekek, tanulók fejlesztésének segítségét.

A testi érzékszervi fogyatékosok intézményeiben létrehozott **módszertani központok** biztosítják az integráltan oktatott és nevelt gyermekek és tanulók fejlesztésének segítségét. A módszertani központok tárgyi és személyi feltételeinek fejlesztése folyamatos, többségükben eszközkölcsonzést is biztosítanak a rászoruló intézmények és tanulók részére.

A fogyatékoság megállapítására a Fővárosi Önkormányzat **3 tanulási képességet vizsgáló és 4 országos bizottságot** tart fent. Feladatuk a fogyatékoság megállapítása mellett a fejlesztő intézmény kijelölése, folyamatos kontroll-vizsgálat és pályaválasztási tanácsadás.

Az integráltan oktatott tanulók és a befogadó (inkluzív) közoktatási intézmények (óvodák, általános- és középiskolák) pedagógusainak segítése érdekében a Fővárosi Közgyűlés 1427/2000. (VI. 29.) számú határozatával elfogadta az integrációt segítő módszertani központok létrehozását és működési koncepcióját. Az integráltan oktatott tanulók létszámához minden évben a tanévi finanszírozás keretében biztosítjuk a szükséges **utazó tanári** létszámot.

A Fővárosi Önkormányzat saját intézmény fenntartásával látja el a pedagógiai-szakmai szolgáltatási és szakszolgálati feladatait. Az elmúlt évek során a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet tevékenységrendszerében jelentős változások következtek be a 2004. évben. A Fővárosi Közgyűlés döntött arról, hogy a Fővárosi Pedagógiai Intézetet (FPI) 2004. július 1-jével új feladatrendszerrel, új szervezeti felépítéssel és az előzőekhez képest szűkebb létszámkerettel kívánja működtetni. A jóváhagyott koncepció szerint az átszervezett Intézet letisztult profillal, partnerközpontú működés megvalósításával, szolgáltatói jellegének hangsúlyosabb

megjelenítésével végzi feladatait. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény felsorolja azokat a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, melyek a közoktatási intézmények és fenntartóik, valamint a pedagógusok munkáját, továbbá a tanulói érdekvédelemmel összefüggő tevékenységet segítik. A felsorolt feladatok között szerepelő szaktanácsadás – mint kötelezően ellátandó feladat – megszervezése, feltételeinek megteremtése a 2005/2006-os tanév feladata volt. A Fővárosi Közgyűlés döntése értelmében a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő gyakorlóiskolák a 2005/2006-os tanévtől heti 583 óra kedvezménnyel vállaltak részt a főváros szakmai szolgáltatási feladatellátásában, a szaktanácsadói pályázat kiírása után pedig tanévkezdésre heti 400 óra kerettel és 74 tanácsadóval megalakult a Fővárosi Szaktanácsadói Hálózat. A Fővárosi Szaktanácsadói Hálózat működtetésének a tapasztalatairól először 2006 áprilisában számolt be a Fővárosi Pedagógiai Intézet. A 2007/08. tanévben a gyakorlóiskolák heti 578 óra kedvezményt kaptak a fenntartótól, a szaktanácsadói hálózat munkájából, a heti 400 órából 265 órát láttak el. A 2008/09. tanévtől a rendszer átalakításra került.

Budapest Főváros Közgyűlése 2007. májusi ülésén döntött a fenntartásában működő két közoktatási szolgáltató intézmény, a Fővárosi Pedagógiai Intézet és a Fővárosi Ifjúsági és Pályaválasztási Tanácsadó racionálisabb működésének megvalósításáról. A két intézet igazgatási és gazdasági egybeszervezésével, infrastruktúrájának és humán erőforrás-állományának egységes rendszerbe foglalásával hatékonyabb feladatellátás valósulhat meg. A létrehozott jogutód intézmény elnevezése: Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet (Budapest VIII., Vas utca 8–10.).

k) Kollégiumi nevelőmunka értékelése

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában — az oktatási ágazaton belül — jelenleg 25 középiskolai kollégium működik. Ebből 17 igazgatásilag önálló, további 8 iskolával egybeszervezett. Emellett a gyermek- és ifjúságvédelmi ágazat fenntartásában 2 általános iskolai kollégium működik. E két kollégium olyan sajátos gyermekvédelmi profilú, preventív feladatot ellátó közoktatási intézmény, melyek elsősorban azon tanköteles, fővárosi gyermekek diákotthoni ellátását, kollégiumi foglalkozását biztosítják, akik családi háttérük, ezzel összefüggő szocializációs hiányosságai, több éves tanulmányi lemaradásai miatt hátrányos helyzetben vannak. A tanulók felvétele a gyermekjóléti szolgálatok javaslata alapján történik, többségük a szakértői vélemények alapján különleges gondozást igényel, és számukra jelenleg ez jelenti az utolsó lehetőséget a hatósági intézkedések és a szülői házból való kiemelés elkerülésére.

Az elmúlt években a fővárosi kollégiumi hálózatban 4600 fő körül stabilizálódott az elhelyezett tanulók létszáma. A demográfiai változások következtében, valamint annak köszönhetően, hogy a második szakma megszerzése már nem térítésmentes, a 2005/2006-os tanévtől kezdődően a kollégiumi összlétszám évente átlagosan 200 fővel csökkent. E változást az említett tanévet követően az elhelyezés feltételeinek javítása céljából végrehajtott férőhelyszám csökkentéssel követte a hálózat, melynek befogadóképessége jelenleg 4866 fő, kihasználtsága — a 2007. október 1-jei statisztika alapján — közel 87%-os. Adott tanéven belül a lemorzsolódás, valamint esetenként fegyelmi problémák miatt tapasztalható tanulói fluktuáció nem számottevő. A középiskolai kollégiumok diákösszetételére jellemző, hogy továbbra is viszonylag nagy számban nyernek elhelyezést a határon túlról érkezett, Magyarországon tanulni vágyó diákok. Az érettségizettek aránya meghaladja 40%-ot. A tanuló-összetételt illetően jelentősebb változásként kell kezelni, hogy nő a rossz szociális helyzetű, és kedvezőtlen családi háttérű fiatalok létszáma; ilyen okokból számolni kell a fővárosi fiatalok igényeivel is. Évek óta folyamatosan emelkedik a sajátos nevelési igényű kollégista diákok száma is. Elsősorban ez a megváltozott (illetve változásban lévő) diákösszetétel az, ami leginkább közvetlenül hat az intézmények működésére, tehát új

körülményként, új kihívásként kell kezelniük. Átfogalmazódnak a pedagógiai célok, új feladatokat kell meghatározni, esetenként új pedagógiai módszerek bevezetése válik szükségessé. Az intézményi minőségfejlesztés, beleértve a partnerközpontú működés szemléletének elsajátítását, a módszertani kultúra — többek között a kollégiumi nevelőtanárok módszertani továbbképzése által történő — folyamatos fejlesztése, a humánerőforrásban rejlő lehetőségek jobb kihasználása, a vezetés, valamint a szervezeti kultúra fejlesztése segíthet a helyzethez való alkalmazkodásban, a feladatok hatékonyabb megoldásában, a különböző szintű — kollégiumot is érintő — oktatáspolitikai dokumentumokban foglaltak végrehajtásában.

A rendelkezésre álló tárgyi és személyi feltételekben fejlődés már kétségkívül tapasztalható. A minimumfeltételek biztosításával, az ütemezett fejlesztési feladatok végrehajtásával és a felújításokkal az ellátás színvonala jelentősen javult a hálózatban.

l) Nemzetiségi, kisebbségi nevelés-oktatás helyzete

Budapest Főváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a kisebbségek jogainak érvényesítésére. A fővárosi közoktatási rendszer részeként megteremtette a horvát, a német, a szerb és a szlovák nemzeti kisebbség számára az anyanyelv tanulásához és e népcsoportok kultúrájának és történelmének megismeréséhez szükséges feltételeket. A felsorolt nemzeti kisebbségek önálló iskolával és diákotthonnal rendelkeznek. A szerb és a szlovák nemzetiségi többcélú intézmény illetékességi és működési köre országos, a horvát és német kisebbségé Budapest és Pest megye, de ez utóbbiak is az ország minden részéről, sőt a határon túlról is fogadják a fővárosban tanulni vágyó nemzetiségi fiatalokat. A Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium csak középiskolai évfolyamokkal rendelkezik, a másik három egy intézményen belül felöleli az óvodás kortól az érettségiző korosztályig a tanulók oktatását és nevelését. A nemzetiségi iskolákban az országos érvényű demográfiai változásoknál kisebb mértékű létszámcsökkenés tapasztalható. A Fővárosi Önkormányzat a nemzetiségi nevelés-oktatás tárgyi feltételeit az elmúlt években jelentős mértékben fejlesztette.

A Fővárosi Önkormányzat továbbra is e négy nemzetiségi intézmény fenntartásával tesz eleget e feladat-ellátási kötelezettségének.

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő intézményekben a roma tanulók integrált oktatásban vesznek részt. Jelentős számú roma tanuló él a kollégiumokban. Az önkormányzati intézmények mellett több, nem önkormányzati fenntartásban működő intézmény működik közre a roma tanulók nevelésében, képzésében. Ezek a Kalyi Jag Roma Nemzetiségi Szakiskola, a Kovács Zoltán Alapítvány által működtetett óvoda és kollégium, valamint a Talentum Nemzeti Kisebbségi Általános Iskola, Művészeti Iskola, Tánc- és Zeneművészeti Szakiskola és Kollégium, ahol differenciált foglalkozások keretében folyik a roma fiatalok nevelése és oktatása. Az intézmény — a Fővárosi Önkormányzattal kötött közoktatási megállapodás keretében — a többszörösen hátrányos helyzetű roma fiatalok számára a zenei tanulmányok szakiskolai szintű elsajátítását teszi lehetővé.

m) Felnőttoktatás helyzete

A fővárosi fenntartású nevelési-oktatási intézmények jelentős részében, mintegy 60 középfokú intézményben folyik felnőttoktatás. Ezen képzési forma nagy hagyományokra tekint vissza, megszervezésére — a közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján — az iskola által elkészített, elfogadott és a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján kerül sor, amelynek része szakközépiskola és szakiskola esetén a szakmai program is.

Megállapítható, hogy a vizsgált időszakban sem következtek be döntő változások e terület helyzetében, a megoldásra váró feladatokban. Változatlanul helytállóak a felnőttoktatás szerepére, jelentőségére, várható jövőjére vonatkozó megállapítások, a felnőttoktatásra folyamatosan szükség van és lesz. Kimondható az is, hogy napjainkban ezt a képzési formát jellemzően azok a fiatalok választják, akik valamilyen szakmai képzés befejezése után munkavállalási lehetőségeik növelése érdekében érettségi vizsgát kívánnak tenni, vagy a nappali rendszerű képzésben nem voltak kellően sikeresek. Mindenképpen a közismereti tárgyak magasabb szinten történő tanulásáról van elsősorban szó. A korábbi szokásoknak megfelelően a szakmát szerzett tanulók jellemzően abban az iskolában szeretnének érettségi vizsgát tenni, ahol szakmájukat is szerezték. Ez megvalósulhat nappali-, esti- és levelező munkarend szerint szervezett oktatással (a nappali munkarend szerinti oktatásban azok vehetnek részt, akik a huszonharmadik életévük betöltéséig befejezik tanulmányaikat).

Tanulólétszám alakulása: A 2004/2005. tanévben 8.600 fő járt összesen a fővárosi fenntartású középfokú iskolákba a 2006/2007. tanévben 8.400 fő, a 2007/2008. tanévben 6.700 fő. A szakképzésben 3.700, 3.500, ill. 2.800 fő. Mindkét területen az idei tanévben nagyon jelentős a csökkenés! A bejárók aránya a középfokú iskolákban 39%, a szakképzésben 49%.

n) A humánerőforrás helyzete

A Fővárosi Önkormányzat a fejlesztési tervvel, illetőleg az intézmények pedagógiai programjával összhangban az intézményi pedagógus létszámot, és a pedagógiai munkát segítő létszámot — tanévenként — a ténylegesen ellátott feladatok alapján határozza meg és finanszírozza. A tanévi feladatváltozások mérését jól bevált mérőeszköz, egységes tantárgyfelosztás segíti.

A táblázat adatait vizsgálva megállapítható, hogy a tudatos létszámgazdálkodás évek óta folyamatos létszámcsökkenést eredményez. Ezzel párhuzamosan az új feladatok, illetve az intézményekben jelentkezett szükséglet kielégítésére új státuszok létrehozására is sor került.

Engedélyezett álláshelyek számának változása a Fővárosi Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekben

tanév	pedagógus	pedagógiai munkát segítő	szakmai (ped+pms)	technikai	Összesen (szakmai+technikai)
2004/2005	8418	967	9385	4291	13676
2005/2006	8280	953	9233	4147	13380
2006/2007	8397	941	9338	4184	13522
2007/2008	7537	929	8466	3816	12282

o) Beiskolázás, tanulói felvételek alakulása

A Fővárosi Önkormányzatnak a beiskolázási feladatok ellátása során kettős feladata van: a fenntartásában működő intézmények esetében a közoktatási törvény 102 § 2. bekezdés c) pontja értelmében meghatározza az adott tanítási évben indítható osztályok, napközis osztályok (csoportok), a kollégiumban szervezhető csoportok számát. Másrészt — a közoktatási törvény 87. § (1) b) pontja értelmében — a főváros valamennyi közép- és szakiskolája számára a felvételekkel összefüggő tájékoztató tevékenységet látja el, háttérintézménye, a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Intézet közreműködésével.

A beiskolázási feladatok körültekintő munkát, nagy odafigyelést igényelnek az iskoláktól és fenntartóiktól egyaránt.

A Fővárosi Önkormányzat Oktatási Bizottsága az érvényes jogszabályok alapján, a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő intézmények számára beiskolázási ütemtervet hagyott jóvá a 33/2000. (II. 16.) OB számú határozatával. Ezen ütemterv segítséget ad az intézmények ez irányú feladatainak végrehajtásához és határidőket állapít meg a beiskolázás zökkenőmentes ellátása érdekében.

Beiskolázási tény és tervszámok a fővárosi fenntartású intézmények 9. évfolyamára, nappali rendszerű iskolai oktatásban

Tanév	Tény			Terv		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Összesen	12713	12928	12370	12170	12000	11800
Gimnázium	16%	17%	16%	16%	16%	16%
Szakközépiskola	66%	67%	68%	68%	68%	68%
Szakiskola	18%	17%	16%	16%	16%	16%

p) Nyelvi projekt

A Fővárosi Közgyűlés 2002. február 28-án fogadta el a fővárosi fenntartású középiskolák **idegennyelv-oktatási** színvonalának emelésére készített programot, és intézkedett a program 2002/2003. tanévi, felmenő rendszerű bevezetéséről. A program lehetővé tette valamennyi fővárosi fenntartású középiskola számára, hogy a 2002/2003. tanévtől kezdve a 9. és 10. évfolyamon — majd felmenő rendszerben — heti két tanórán kívüli órával megnövelje a diákok angol és német nyelvtanulási lehetőségét. A 2003/2004. tanévtől a projekt a francia nyelv tanulására biztosított órakerettel is bővült. A 2005/2006-os és a 2006/2007-es tanévben 93-93 intézmény vett részt a heti két óra tanórán kívüli nyelvoktatásban. A 2007/2008-as tanévtől — az eddigi eredményeket figyelembe véve — az OIB döntése értelmében csak a szakközépiskolai osztályokban támogatja a fenntartó az ilyen típusú képzést. Jelenleg a programban 64 szakközépiskola vesz részt.

q) A fővárosi intézményhálózat átalakítása

A Fővárosi Önkormányzat közoktatási-intézményrendszere további fejlesztési irányainak, és feladatainak meghatározása előtt a következőkben felsoroljuk azokat a racionalizálási intézkedéseket, melyeket a Fővárosi Önkormányzat a vizsgált időszakban meghozott. Ennek bemutatása azt a célt szolgálja, hogy a következő időszakra olyan racionális fejlesztési irányokat határozzunk meg, amelyek figyelembe veszik az eddig megtett intézkedéseket, és azok hatását a Fővárosi Önkormányzat közoktatási feladat-ellátására.

Új intézmények alapítása 2004–2007. között

- A Kossuth Lajos Közgazdasági Szakközépiskola (Bp. XII., Márvány u. 32.), a Szigeti György Műszaki Szakközépiskola (Bp. XII., Márvány u. 32.), és a Táncsics Mihály Angol Két Tannyelvű Gimnázium (Bp. XII., Kiss János altábornagy u. 15.) intézmények általános jogutóddal megszűntek. Általános jogutódként a Fővárosi Közgyűlés 815/2004. (IV. 29.) Főv. Kgy. határozata értelmében megalapította a Budai Középiskolát (Bp. XII., Márvány u. 32.).

- Budapest Főváros Önkormányzata 2007. szeptember 1-jével a 736/2007. (V. 31.) Főv. Kgy. számú határozatával megalapította a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézetet, a megszűnő Fővárosi Pedagógiai Intézet (Budapest VIII., Vas utca 8–10.) és a Fővárosi Ifjúsági és Pályaválasztási Tanácsadó (Budapest VIII., Vas utca 8–10.) általános jogutódjaként.

Budapest Főváros Önkormányzata 2005. május 1-jei hatállyal a 919/2005. (IV. 27.) és a 928/2005. (IV. 27.) Főv. Kgy. számú határozatával megalapította:

- 1) a Belvárosi Térségi Integrált Szakképző Központ Közhasznú Társaságot Budapest, VII., Dohány u. 65. szám alatt,
- 2) az Észak-Pesti Térségi Integrált Szakképző Központ Közhasznú Társaságot Budapest, XIII., Váci út 179-183. szám alatt.

Budapest Főváros Közgyűlése a 1837-1846/2007. (XI. 29.) Főv. Kgy. határozataival 2008. július 1-jével további tíz térségi integrált szakképző központot hozott létre.

Intézmény összevonások, megszüntetések 2004–2007. között.

- 1) A Kossuth Lajos Közgazdasági Szakközépiskola (Bp. XII., Márvány u. 32.), a Szigeti György Műszaki Szakközépiskola (Bp. XII., Márvány u. 32.), és a Táncsics Mihály Angol Két Tannyelvű Gimnázium (Bp. XII., Kiss János altábornagy u. 15.) intézmények általános jogutóddal megszűntek.
Változás időpontja: 2004. július 1.
- 2) A Bay Zoltán Elektronikai Szakközépiskola és Műszeripari Szakiskola (Bp. IV., Lőrinc u. 40.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény az Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium.
Változás időpontja: 2005. július 1.
- 3) Az Ihász Dániel Közlekedésgépészeti Szakközépiskola (Budapest, IX., Gyáli út 25/b.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola.
Változás időpontja: 2005. július 1.
- 4) A Podmaniczky Frigyes Közgazdasági Szakközépiskola (Bp. XXI., Petőfi tér 1.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium.
Változás időpontja: 2005. július 1.
- 5) A Móricz Zsigmond Műszaki Középiskola, Szakiskola és Radnai Béla Közgazdasági Tagozata (Bp. XIII., Vág u. 12–14.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium.
Változás időpontja: 2005. június 30.
- 6) A Gervay Mihály Postai és Gazdasági Szakközépiskola (Bp. V., Irányi u. 3.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola.
Változás időpontja: 2006. július 1.

- 7) A Batthyány-Strattmann László Szakképző Iskola és Gimnázium (1146 Budapest, Dózsa György út 25-27.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium (1086 Budapest, Csobánc u. 1.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 8) A Börfeldolgozóipari Szakközépiskola és Szakiskola (1047 Budapest, Baross u 39.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Modell Divatiskola Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola (1133 Budapest, Vág utca 12-14.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 9) A Dekoratór Iskola (1088 Budapest, Szentkirályi u. 7.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Kézműipari Szakközépiskola és Szakiskola (1097 Budapest, Illatos út 2-4.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 10) A Déri Miksa Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium (1044 Budapest, Megyeri út 45.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium (1134 Budapest, Váci út 21.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 11) A Fényes Elek Közgazdasági Szakközépiskola (1117 Budapest, Körösy József u. 3.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Budai Középiskola (1126 Budapest, Márvány u. 32.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 12) A Földes Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola (1027 Budapest, Jurányi u. 3.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű, Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola (1011 Budapest, Ponty u. 3.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 13) A Hajnik Károly Közgazdasági Szakközépiskola (1078 Budapest, Murányi u. 10.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola (1081 Budapest, Bezerédj u. 16/a.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 14) Az Irinyi János Környezetvédelmi és Vegyészet Szakképző Iskola (1097 Budapest, Gyáli út 25/a.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola (1146 Budapest, Thököly út 48-54.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 15) A Kalmár László Számítástechnikai Szakközépiskola (1027 Budapest, Jurányi u. 1.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium (1037 Budapest, Szépvölgyi út 69-73.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 16) A Kelenföldi Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola (1119 Budapest, Fehérvári út 159.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola (1191 Budapest, Kossuth tér 12).
Változás időpontja: 2007. július 1.

- 17) A Kolos Richárd Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola (1117 Budapest, Fehérvári út 10.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola (1191 Budapest, Kossuth tér 12.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 18) A Klauzál Gábor Műszeripari Szakközépiskola és Szakiskola (1078 Budapest, Hernád u. 52.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium (1097 Budapest, Timót u. 3.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 19) A Kossuth Zsuzsa Humán Szakközépiskola és Gimnázium (1032 Budapest, Bécsi út 134.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium (1088 Budapest, Ludovika tér 1.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 20) A Szentágothai János Egészségügyi Szakképző Iskola (1087 Budapest, Könyves K. krt. 84.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium (1088 Budapest, Ludovika tér 1.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 21) A Kvassay Jenő Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola (1068 Budapest, Rippl Rónai u. 26.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény az Arany János Épületgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola (1072 Budapest, Nyár u. 9.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 22) A Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola (1098 Budapest, Friss u. 2.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola (1075 Budapest, Wesselényi u. 38.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 23) A Mérei Ferenc Szakiskola (1215 Budapest, Táncsics Mihály u. 84.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Szabómester Szakképző Iskola (1089 Budapest, Elnök u. 3.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 24) A Petőfi Sándor Közgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium (1158 Budapest, Ady Endre u. 31-33.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény a Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola (1157 Budapest, Árendás köz 8.).
Változás időpontja: 2007. július 1.
- 25) A Szabóky Adolf Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola (1095 Budapest, Soroksári út 75-77.) jogutóddal megszűnt. Jogutód intézmény az Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola (1204 Budapest, Török Flóris u. 89.).
Változás időpontja: 2007. július 1.

r) Volt egyházi ingatlanok visszaigénylése miatti átszervezések, összevonások

A volt egyházi tulajdonú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény 11.§ (1) bekezdése alapján az egyházak, szerzetesrendek több olyan ingatlant igényeltek

vissza természetben, amelyekben fővárosi fenntartású nevelési-oktatási intézmények működtek, illetve működnek.

A Katolikus Egyház és katolikus szerzetesrendek oktatási intézményét érintő ingatlanigényeiről:

- Déri Miksa Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Diákotthon
Budapest, IV. kerület Fóti út 35.
Az ingatlan a Jézus Szívéről Nevezett Karmelita Rend tulajdonában volt.
Az átadás 2007. szeptemberében megtörtént.
- Speciális Leánykollégium
Budapest, XII. kerület Zugligeti u.73.
Az ingatlan a Katolikus Szegénygondozó Nővérek tulajdonát képezte.
A tárgyi ingatlanban működő fővárosi fenntartású intézmény kihelyezésével kapcsolatban konkrét döntési javaslat nem született.
- Gervay Mihály Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola
Budapest, V. kerület Irányi u. 3, Váci u. 47.
Az épületegyüttes az Angol Kisasszonyok Szerzetesrend tulajdona, átadása 2007. szeptember 1-jével megtörtént.

s) A kerületi önkormányzatoktól átvett intézmények:

Az egy településen belül azonos jogállású, két szintű önkormányzati rendszer működésében rejlő ellentmondásokat, az ellátási kötelezettség nem egyértelmű meghatározásából adódó feszültségeket esetenként a Fővárosi Önkormányzat rugalmas és jelentős többletterhet magára vállaló hozzáállással oldotta fel. Az önkormányzatok jogelődei, a tanácsok által ellátott közszolgáltatások céljára szolgáló vagyontulajdon a jogutód önkormányzat tulajdonába került. E tulajdoni tényből kiindulva a hatásköri törvény a kerületi és a fővárosi önkormányzatok közötti feladatmegosztást úgy szabályozta, hogy a kerületek lemondhatnak a korábban ellátott (önként vállalt) középfokú vagy speciális oktatási feladataikról, amelyet a főváros köteles átvenni. Ebből adódóan a *Fővárosi Önkormányzat* a fővárosi kerületi önkormányzatoktól *21 intézményt vett át* 1990-től napjainkig.

2004-től 2007. szeptember 1-jéig érvényes közgyűlési határozat alapján a Fővárosi Önkormányzat a kerületi önkormányzatoktól hat intézményt vett át a következők szerint:

- 2004. Petőfi Sándor Gimnázium (I. ker.)
- 2004. Kölcsey Ferenc Gimnázium (VI. ker.)
- 2004. Vörösmarty Mihály Gimnázium (VIII. ker.).
- 2006. Eötvös József Gimnázium (V. ker.)
- 2006. Veres Pálné Gimnázium,(V. ker.)
- 2006. Madách Imre Gimnázium (VII. ker.)

t) További intézmények átszervezése

A Tótfalusi Kis Miklós Nyomdászképzésért Közalapítványtól 2006. július 1-jei hatállyal átvette a Fővárosi Önkormányzat a nyomdaipari szakképzési feladatokat. A Közgyűlés úgy döntött, hogy a szakképzési feladatokat a Klauzál Gábor Műszeripari Szakközépiskola és Szakiskolában (1087 Budapest, Hernád u. 52.) helyezi el.

u) Átadott intézmények

2007. július 1-j-vel a Fővárosi Közgyűlés jóváhagyta a Soós István Borászati Szakközépiskola és Szakiskola fenntartói jogának a Budapesti Corvinus Egyetem számára történő átadását.

v) Pénzügyi feltételek, az intézményhálózat fejlesztése

A Fővárosi Önkormányzat összes működési kiadása és ebből az oktatási ágazat aránya
2004–2007 évi beszámolóik alapján (teljesítési adatok)

	2004	2005	2006	2007
működési kiadás összesen	44 223 359	47 443 853	48 890 853	50 225 059
ebből:				
személyi juttatások	25 994 325	28 615 781	29 890 188	30 700 189
munkaadókat terhelő járulékok	8 438 823	9 232 504	9 360 689	9 589 475
dologi kiadások	9 411 962	9 222 833	9 331 092	8 967 457
Fővárosi Önkormányzat működési kiadásai	219 912 630	238 985 874	270 071 003	266 638 918
ebből:				
oktatási ágazat aránya	20,11%	19,85%	18,10%	18,84%

ezer Ft-ban

w) A Fővárosi Önkormányzat intézményhálózatának fejlesztési irányai, feladatai

A Fővárosi Önkormányzatnak alapvető célja, hogy a számára meghatározott kötelező szakmai feladatok ellátásához szükséges programok megvalósuljanak, hogy intézményi működési feltételei a minimum követelményeknek megfeleljenek. Az alábbi jogszabályokban meghatározott kötelezettségek figyelembevétele valósul meg valamennyi fejlesztési és felújítási feladat végrehajtásánál:

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről: a rendelet szerint akadálymentesen megközelíthető módon kell kialakítani a közhasználatú építményeket, intézményeket.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről: a rendelet meghatározza az ellátást nyújtó intézmény követelményeit állapotának és létszámának függvényében.

80/1999. (XII. 28) GM- EüM- FVM együttes rendelet a vendéglátás és közétkeztetés keretében történő élelmiszer előállítás és forgalmazás feltételeiről: A rendelet meghatározza a közétkeztetést folytató főző-és melegítőkonyhák létesítési és működtetési feltételeit, melyeket az intézményeknek teljesíteniük kell.

1998. XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogainak és esélyegyenlőségük biztosításáról

A 2004–2007. időszak jelentős programjai a következők:

x) Energiaracionalizálási program

1999 októberében a Fővárosi Önkormányzat energiaracionalizálási programot fogadott el és úgy döntött, hogy az oktatási ágazatban a normatív feladatfinanszírozásra való áttéréssel megtakarított forrásokat az energia felhasználásának racionalizálására kell fordítani. 2000–2001-ben összesen 220 MFt tartós dologi támogatás ellentételezte az intézmények energiatöbblet kiadásait. Időközben elkészült az energia-gazdálkodás hatékonyságát elősegítő ágazati energiaracionalizálási pályázat, mellyel az önkormányzat kötelezettséget vállalt arra, hogy 2001–2004 évekre összesen 1.953 MFt-ot biztosít 10 éven belül megtérülő beruházásokhoz. A pályázott 121 önálló intézményi létesítményben a tervezett több mint 600 önálló projekt átlagos megtérülési ideje 9 év. A program 2005-ben befejeződött. A megvalósult energiaracionalizálási beruházások éves költségmegtakarításának 60%-át az ágazat visszakarta.

A „Szemünk Fénye Program” keretében a Fővárosi Közgyűlés 1276/2006. (VI. 29.) Főv. Kgy. számú határozata értelmében az I. ütemben a 2006. évben hét közoktatási intézményben valósult meg a világítás korszerűsítése, a II. ütemben pedig a 2008. évben további hat intézményben kerül sor a program megvalósítására.

y) Épület rehabilitációs program

A program 2003-tól indult, 2010-ig tartó megvalósulással. 58 oktatási intézmény részesült az épület rehabilitációs programban. A program során 2004–2008 között megvalósult:

rekonstrukció:	63 791 m ²
bővítés:	22 536 m ²

A program EIB hitellel valósul meg. A rekonstrukcióval érintett területen az akadálymentes használatot is biztosítjuk. Az üzemeltetési kiadások mintegy 6–10%-kal csökkenthetők az épületszerkezetek korszerűsítésével, a hőtechnikai előírások szerinti energiatakarékos kialakításokkal, berendezési tárgyak beépítésével.

z) Pályázattal megvalósuló fejlesztések:

Az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk eredményeként EU-s pályázatok segítik 2007-től az oktatási intézmények korszerűsítését és akadálymentesítését. 2007. IV. negyedévében folytatódott az EU-s feltételeknek megfelelő intézményi fejlesztések pályázatainak elkészítése és további előkészítése. Ezekhez közös jellemzőként szakmai programokat, majd építési engedélyezési tervekkel kellett készíteni, elfogadásuk után pedig költségvetéssel alátámasztott kiviteli tervezésre volt szükség.

aa) Közoktatási intézmények akadálymentesítése:

A közoktatási intézmények akadálymentesítése a Fővárosi Önkormányzat törvényi kötelezettsége, ennek megvalósításához nyújt pályázati támogatást a K.M.O.P. 4.4.2. konstrukció. A pályázati előkészítés 10 intézményt érintően folyik.

bb) Közoktatási intézmények korszerűsítése:

A II. Nemzeti Fejlesztési Terv keretei között a Közép-Magyarországi Operatív Program révén jelentős külső forrás pályázására nyílik lehetősége a Fővárosi Önkormányzatnak és intézményeinek. A kijelölt (10 intézmény) feladatok költségvetési előirányzatából elkészíthető a pályázatok beadásához szükséges építési engedélyezési tervdokumentáció és a pályázati dokumentáció.

cc) Térségi Integrált Szakképző Központok

Az Európai Unióhoz történt csatlakozással az ország fokozottabban ki van téve a globalizáció hatásainak, az éles gazdasági verseny követelményeinek. Magyarország számára is stratégiai prioritássá lett a gazdasági versenyképesség javítása, a foglalkoztatás bővítése. Nem halogatható a humán erőforrás fejlesztése és a gazdálkodás megújítása, ennek részeként első és alapvető feltétel a szakképzés tartalmi és szerkezeti átalakítása volt. A Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Terv elfogadásával 2006-ban a Fővárosi Önkormányzat konkrét lépéseket tett azért, hogy oktatási és szakképzési intézményrendszerét szervezetileg és tartalmilag egyaránt alkalmasabbá tegye a gazdaság és a társadalom által támasztott igények kielégítésére. A Fővárosi Szakképzés-fejlesztési Terv az országos szakképzési reform elképzelésekkel összhangban jelölte ki a szükséges strukturális változtatások irányait.

2007-ben a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: Kt.), a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (továbbiakban: Szt.) és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (továbbiakban: Szt.) módosításai meghatározták azokat a jogszabályi kereteket, melyek a szakképzés szerkezeti alternatíváit és azok megvalósítását támogató finanszírozási struktúrát is leírják.

A kialakuló TISZK-ek szervezetfejlesztésére, a pedagógiai munkát támogató szolgáltatások biztosítására a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TAMOP) keretében kiírt „TISZK rendszer továbbfejlesztése a Közép-Magyarországi Régióban” pályázat révén kíván a Főváros külső forrást bevonni. A TISZK infrastruktúrájának fejlesztésére a Közép-magyarországi Operatív Program keretében jelenik meg pályázati kiírás.

Eddig létrejött és infrastruktúrájában a szakmai igényeknek megfelelően kialakult az Észak-Pesti és a Belvárosi TISZK. A 2008/09. tanévtől további 10 db TISZK létrehozására került sor.

Fővárosi önkormányzati oktatási intézmények száma	129 db
ebből intézményi rehabilitációs programmal érintett intézmények száma	19 db
ebből akadálymentesítési projekttel érintett intézmények száma	12 db
ebből intézményi korszerűsítéssel érintettek száma	10 db
ebből TISZK	7 db

Fővárosi önkormányzati oktatási intézményekben tanulók száma	77 525 fő
ebből intézményi rehabilitációs programmal érintett intézményekben tanulók száma	11 060 fő
ebből akadálymentesítési projekttel érintett intézményekben tanulók száma	4787 fő
ebből intézményi korszerűsítéssel érintett intézményekben tanulók száma	9093 fő
ebből TISZK intézményekben tanulók száma	8044 fő

Fővárosi önkormányzati oktatási intézmények területe összesen	960 000 m²
ebből intézményi rehabilitációs programmal érintett intézmények területe	167 164 m ²
ebből akadálymentesítési projekttel érintett intézmények területe	88 977 m ²
ebből intézményi korszerűsítéssel érintett intézmények területe	119 768 m ²
ebből TISZK intézmények területe	78 753 m ²

B. Intézkedések és feladatok intézménytípusonként

a) Óvodai feladatellátás

- Kompetencia alapú óvodai programok bevezetése, a „jó gyakorlatok” megismertetése, elterjesztése.
- Kiemelt szerepet kell kapjon, hogy az intézmények segítsék a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését-oktatását, az esélyegyenlőség elősegítését a hátrányok kiegyenlítését, kompenzálását. Ennek érdekében a fővárosi fenntartású óvodák alapító okiratában szerepeltetni kell ezt a feladatot.
- Fejleszteni kell valamennyi intézményben a már működő tevékenységek és szolgáltatások minőségét és hatékonyságát, biztosítani kell az ellátáshoz való hozzáférést ellátásra szoruló gyermekek számára.
- Meg kell oldani az integráltan nem nevelhető mozgássérült és autista gyermekek óvodai ellátását.
- Biztosítani kell az esélyegyenlőséget azzal, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát növelik, képzésben való részvételüket segítik az intézmények.

b) Általános iskolai ellátás

- A nyolc évfolyamos általános iskola stabilizálása mellett továbbra is fontos a 7. és 8. évfolyamok speciális problémáira épített helyi nevelési programok alkalmazása, alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése.
- Esélyegyenlőség javítás érdekében a 6-8 évfolyamos gimnáziumok elszívó hatása miatt, a nyolc évfolyamos általános iskola stabilizálása.
- Pedagógusok pedagógiai módszertani kultúrájának javítása, korszerűsítése.
- A szakértői bizottságok hatékonyan működjenek együtt a kerületi önkormányzatokkal az SNI-s tanulók felülvizsgálata során, az integráltan oktatható, nevelhető tanulók részére a megfelelő kerületi önkormányzat által fenntartott intézmény meghatározásában.
- Biztosítani kell az esélyegyenlőséget azzal, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát növelik, képzésben való részvételüket segítik az intézmények.

c) Gimnáziumi feladatellátás

- A 2004/2005. tanévben a nyelvi előkészítő évfolyammal induló öt évfolyamos képzés felmenő rendszerű kiépítése, magas színvonalú nyelvi és informatikai oktatás, melyet a lehetőségek szerint emeltszintű érettségi, illetve ECDL vizsga zár.
- Továbbra is vizsgálni kell a hálózatban a gimnáziumi férőhelyek számát és a szakközépiskolákban lévő gimnáziumi feladatellátást tiszta profilú gimnáziumba kell elhelyezni.
- A 8+4 évfolyamos iskola-szerkezet stabilizálása és az általános iskolai esélyegyenlőség érdekében további 6-8 évfolyamos gimnáziumi osztályok indítása nem javasolt.
- Amennyiben kerületi önkormányzat az általa addig önként vállalt közoktatási feladatát át kívánja adni a Fővárosi Önkormányzatnak, vizsgálni kell annak a kompromisszumos megoldásnak a lehetőségét is, hogy a kerület továbbra is önként vállaltan megőrzi az adott közoktatási feladatot, és a Fővárosi Önkormányzat a nagy múltú gimnáziumok esetében

hozzájárul a fővárosi illetőségű tanulók képzéséhez, mindenkori költségvetési pozíciója függvényében.

- Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a fővárosi fenntartású gimnáziumok alapító okiratában továbbra is szerepeltetni kell az SNI gyermekek integrált nevelését.
- A 2010/11-es tanévtől — a nyelvi előkészítő évfolyam általánossá válásától — további két tanítási nyelvű képzés indítása nem javasolt.
- A 2004/2005. tanévben a nyelvi előkészítő évfolyammal induló öt évfolyamos képzés felmenő rendszerű kiépítése, magas színvonalú nyelvi és informatikai oktatás, melyet emeltszintű érettségi, illetve ECDL vizsga zár.
- Az ismeretek magas színvonalú átadása mellett minél nagyobb hangsúlyt kell helyezni a tudatos személyiségformálásra, a készség- és képességfejlesztés mellett a továbbtanulásra kész és képes fiatalok nevelésére.
- Biztosítani kell az esélyegyenlőséget azzal, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát növelik, képzésben való részvételüket segítik az intézmények.

d) Szakközépiskolai feladatellátás

- A 2004/2005. tanévben a nyelvi előkészítő évfolyammal induló öt évfolyamos képzés felmenő rendszerű kiépítése, magas színvonalú nyelvi és informatikai oktatás, melyet a lehetőségek szerint emeltszintű érettségi, illetve ECDL vizsga zár.
- Az ismeretek magas színvonalú átadása mellett minél nagyobb hangsúlyt kell helyezni a tudatos személyiségformálásra, a készség- és képességfejlesztés mellett a továbbtanulásra kész és képes fiatalok nevelésére.
- A 2010/11-es tanévtől — a nyelvi előkészítő évfolyam általánossá válásától — további két tanítási nyelvű képzés indítása nem javasolt.
- A szakközépiskolai feladatok mellett gimnáziumi feladatokat továbbra is ellátó intézmények a következők: Budai Középiskola, Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola, Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola,
- Az általános képzési szakaszban szakmacsoportos alapozó oktatás indítása elvárásaink szerint, szakmacsoportonként egységes tantervek alapján.
- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználásával a kulcskompetenciákra épülő saját mérések fejlesztése, ezekhez kapcsolódó intézkedések megteremtése.
- A Mérei Ferenc FPPTI-vel, továbbá az azonos szakmacsoportba tartozó intézmények szorosabb együttműködésével, a gyakorló iskolai hálózat nagyobb szerepvállalása az egységes képzések megteremtésében.
- Nyelvi projekttel kapcsolatban: a 132./2007. (III. 21.) OIB számú határozat szerint továbbiakban is kizárólag a szakközépiskolákban javasolt a fővárosi nyelvi projekt folytatása, természetesen a nyelvi előkészítő képzésben részt vevő osztályok programjainak összehangolásával.
- Biztosítani kell az esélyegyenlőséget azzal, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát növelik, képzésben való részvételüket segítik az intézmények.

e) Szakiskolai feladatellátás

- A tankötelezettség teljesítésének érvényre jutása mellett, a tanulóknak el kell sajátítaniuk azokat az általános készségeket és ismereteket, amelyek az életben való eligazodásukhoz, továbbá a szakképzésbe való bekapcsolódásukhoz elengedhetetlenül szükségesek.

- A hátrányokkal élő, gyengén teljesítő, vagy az általános iskolai tanulmányokat nem befejező tanulók részére a jelentkező igényeknek megfelelően a felzárkóztató oktatás megszervezéséről gondoskodni kell.
- Az elkövetkező tanévekben támogatni kell a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók részére szakiskolai előkészítő évfolyam indítását.
- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználásával a kulcskompetenciákra épülő saját mérések fejlesztése, ezekhez kapcsolódó intézkedések megtétele.
- Intézményeink kiemelt feladata a lemorzsolódás arányának további csökkentése.
- Az iskolai agresszió visszaszorítása szakiskoláink kiemelt feladata.

f) Szakképzési területek feladatai, fejlesztési irányok

- A munkaerő-piac és a szakképzés tudatosabb és hatékony összekapcsolása.
- Az új ismeretek — kiemelten az informatika, az információtechnika és az idegen nyelvű kommunikáció, karrierépítés, pályaválasztás — beépülésének segítése a szakképzésbe.
- Új módszerek és képzési formák folyamatos bevezetése a nemzetközi gyakorlatot is figyelembe véve.
- A gyakorlat orientált szakképzés előtérbe helyezése, munkatapasztalatok szerzése a gyakorlati képzések során.
- A szakképző intézmények és a gazdasági szervezetek közötti kapcsolatok erősítése.
- A szakképzési rendszer komplex fejlesztése — tartalmi és az ehhez kapcsolódó fizikai feltételek fejlesztése — a 12 Térségi Szakképző Központ kialakításával.
- A szakképzésbe kerülés mindenki számára elérhetővé tétele.
- A gazdaság igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása a kamarák és az RFKB javaslatainak figyelembevételével
- A Mérei Ferenc FPPTI közreműködésével tehetséggondozási és felzárkóztató program létrehozása, karrier-építési tanácsadó rendszer kialakítása szükséges.
- Hangsúlyt kell fektetni a középiskolákban az alapkészségek fejlesztésére, a munkavállalói és vállalkozói ismeretek oktatására.
- A Mérei Ferenc FPPTI-vel együttműködve lépéseket kell tenni az intézményi menedzsmentek korszerű intézményvezetésre történő felkészítése terén, s természetesen a pedagógusok továbbképzésében a befogadó és a küldő iskolai modellre való zökkenőmentes áttérés érdekében.
- A munka világában való részvételhez szükséges szaktudás fejlesztését, a készségek és kompetenciák megszerzését támogató tananyag-fejlesztéseket kezdeményezünk.
- Biztosítani kell a hátrányos helyzetű fiatalok számára a szakképesítés megszerzésének lehetőségét.
- Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű tanulók szakmai képzésére, felzárkóztatására.
- A gyakorlati képzés súlypontjának áthelyezése az iskolákból a gazdaságba — a tanulószerveződés rendszerének kiterjesztése.
- A saját értékelési, mérési rendszer kialakítását folytatni kell, s a FŐKIR fejlesztésével alkalmassá kell tenni a rendszert a pályakövetésre, illetve amennyiben az országos pályakövetési rendszer kiépül, biztosítani kell a fővárosi fenntartású intézmények kapcsolódását.
- A Szakképzés-fejlesztési Tervnek megfelelően, biztosítani kell a szakképzés hatékony PR-ját.
- A fejlesztési támogatások jogszabályokban foglaltak szerinti fogadása és továbbadása a szakképzést folytató intézmények részére.

- Biztosítani kell a szakmai elmélet és szakmai gyakorlat területén oktató tanárok folyamatos továbbképzését.
- A modulszerű új OKJ bevezetéséhez a feltételek megteremtése.
- A hazai és az EU-s pályázatokban való aktív részvétel növelése.

g) Gyógypedagógiai terület fejlesztések

- Biztosítani kell az integrált oktatás feltételeit, fontos az integrációt segítő utazótanári hálózat bővítése, meg kell oldani a súlyos mozgássérült gyermekek óvodai és szakiskolai ellátását is.
- Bővíteni kell a jövőben a halmozottan sérültek (siketek) ellátását a hallássérültek intézményében a szabad kapacitás terhére.
- Az autista gyerekek fejlesztésére megfelelő intézmény(eke)t kell találni.
- A fejlesztő iskola létrehozásához fel kell mérni a rászorulókat számát és a szükséges feltételeket.
- A bizottságok megnövekedett feladatához biztosítani kell a személyi és tárgyi feltételeket, különös tekintettel a 4. sz. Fővárosi Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központra és a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központra.

h) Kollégiumok

- A kollégiumi hálózatot érintő tanuló-összetétel változás indukálta új pedagógiai helyzetek menedzselését a kollégiumi nevelőtanárok számára szervezett módszertani továbbképzésekkel segíteni kell.
- A partnerközpontúság tényleges megvalósítása érdekében a kollégiumok és a velük kapcsolatban álló iskolák kölcsönös aktivitáson alapuló szorosabb együttműködését fejleszteni kell.
- Felül kell vizsgálni az egymás közvetlen környezetében lévő kollégiumok racionálisabb működtetésének lehetőségeit. A XIV. kerületben a Kós Károly Kollégium (1149 Mogyoródi út 19–21.), a Czóbel Ernő Kollégium (1149 Tábornok u. 22.) és a Varga Katalin Középiskolai Kollégium (1149 Tábornok u. 24.) épületei azonos helyrajzi számú ingatlanon találhatóak, továbbá közös közműhálózattal rendelkeznek. A tárgyi és — a gazdálkodásért felelős szervezeti egységekre vonatkozóan — a személyi feltételek hatékonyabb felhasználása érdekében indokolt megvizsgálni a három intézmény igazgatásilag és gazdaságilag történő egybeszervezésének lehetőségét a *szakmai önállóság megtartása mellett*.

i) Nemzetiségi, kisebbségi oktatás

- Bővíteni és javítani szükséges az integrált oktatás tárgyi és szakmai feltételrendszerét.
- Javítani kell a kisebbségi oktatásban részt vevők differenciált foglalkoztatásának lehetőségeit.

j) Pedagógiai-szakmai szolgáltatások, szakszolgáltatók

- Át kell tekinteni a szolgáltató intézmények feladatrendszerét, a működés szakmai hatékonyságát. A szolgáltatói hálózat megszervezésében elsősorban fenntartói követelményeknek, a nevelési-oktatási intézmények igényeinek, valamint az új tartalmi szabályozásból következő feladatoknak kell megfelelni.
- Gondoskodni kell arról, hogy a gyakorlóiskolai és a szaktanácsadói hálózat az intézményhálózat igényeinek és szükségleteinek megfelelően alakuljon.

- A Mérei Ferenc FPPTI szerepének növelése a kompetenciamérésekben és a szakmacsoportos alapozó tantervek összehangolásában.
- A Mérei Ferenc FPPTI szerepének növelése, a megváltozott (illetve változásban lévő) diákösszetétel és az új körülmények (iskolai erőszak terjedése) diktálta új kihívásoknak megfelelő módszertani segítségnyújtásban.

k) Felnőttoktatás

- A felnőttoktatást továbbra is kiemelt területként kell kezelni. Ezt a felnőttoktatásnak mind a foglalkoztatás-politikában, mind a társadalmi esélyegyenlőtlenség csökkentésében betöltött szerepe indokoltá teszi.
- Biztosítani kell az e területen oktató pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését, illetve bővítését.
- A felnőttkori tanulást támogató eszközök fejlesztésének biztosítása.
- A hátrányos helyzetű rétegek felnőttoktatás keretében történő alapképzése a továbbiakban is fontos feladat, hiszen elhelyezkedési esélyeiket ez növeli a munkaerőpiacon, továbbá megalapozza az élethosszig tartó tanulásukat.

Budapest, 2008. november „ .”

Dr. Demszky Gábor
főpolgármester